

Liga Araba

- [Despre Liga Araba](#)
- [Studiu de caz](#)

Despre Liga Araba

Liga Arabă este o organizație interguvernamentală care s-a format la Cairo, în 22 martie 1945, fiind expresia pan-arabismului. Primele state semnatare ale tratatului au fost Egipt, Siria, Irak, Transiordania, Yemen, Liban și Arabia Saudită. Ulterior, au aderat Libia, Sudan, Tunisia, Maroc, Kuweit, Algeria, Bahrein, Oman, Qatar, Emiratele Arabe Unite, Organizația pentru Eliberarea Palestinei, Djibouti, precum și alte țări din nordul Africii și Orientul Mijlociu, organizația fiind într-o continuă creștere a numărului de membri[1]. Sediul Ligii Arabe era Palatul Bustan din Cairo.

Organizația este condusă de către un Consiliu, care își desfășoară activitatea în comisii specializate în diferite probleme: drept, sănătate, politice, economice, comunicații, cultură, sociale. Consiliul este format dintr-un reprezentant (șef de stat, șef de guvern, ministru de externe) al fiecărui stat membru[2]. Fiecărui stat îi este acordat un singur vot în cadrul Consiliului, iar deciziile acestuia sunt obligatorii doar pentru statele care și le-au asumat. Potrivit Cartei Ligii Arabe, alături de Consiliu, mai există și un Secretariat General, având printre atribuții pregătirea planului pentru bugetul anual, ce va fi înaintat Consiliului[3].

Primii ani de existență ai organizației sunt marcați de programele economice, sociale, culturale desfășurate între membri. Astfel, în 1959 are loc primul congres arab privitor la petrol, iar în 1964 se înființează Organizația Ligii Arabe privitoare la Educație, Cultură și Știință. Tot în același an, în ciuda opoziției Iordaniei, liga acordă statut de observator Organizației pentru Eliberarea Palestinei, pentru ca în 1976 să primească statut de membru. Pe de altă parte, începând cu anii '70, crește și implicarea în problemele politice [4]. Însă, din cauza disensiunilor și intereselor naționale, statele membre reușesc în foarte puține cazuri să vină cu soluții viabile la problemele regionale cu care se confruntă.

Bibliografie:

[1] <https://www.britannica.com/topic/Arab-League>, accesat la data de 12.01.2024, ora 11:00.

[2] https://en.wikipedia.org/wiki/Council_of_the_Arab_League#Organisation, accesat la data de 12.01.2024, ora 11:10.

[3] <https://ncusar.org/modelarableague/charter.html>, accesat la data de 12.01.2024, ora 11:20.

[4] <https://www.britannica.com/topic/Arab-League>, accesat la data de 12.01.2024, ora 11:00.

Studiu de caz

La momentul semnării tratatului de aderare la organizație, scopurile participanților erau să întărească și să coordoneze programele sociale, politice, culturale și economice, precum și să medieze disputele dintre membri, ori dintre aceștia și state terțe. Mai mult de atât, printr-o înțelegere privind apărarea comună și cooperarea economică, semnată la 13 aprilie 1950, părțile se obligau să își coordoneze măsurile defensive militare.[1]

În ciuda eforturilor de unificare a politicilor statale, membrii nu au fost scutiți de disensiuni în relațiile dintre ei, ajungându-se până la suspendarea din organizație a celor care au încălcat flagrant normele privind asigurarea păcii și respectarea drepturilor oamenilor, cum ar fi Egipt, Liban, sau Siria.[2]

Anii recenți au cunoscut o implicare activă a membrilor Ligii Arabe în problemele regionale și mondiale. Astfel, în perioada septembrie 2011 – ianuarie 2012 organizația a încercat să intervină (medieze) în războiul civil din Siria. La data de 6 septembrie 2011 este făcută o serie de propuneri pentru readucerea statului sirian într-o stare de normalitate, anume: organizarea de alegeri prezidențiale în anul 2014, la momentul încheierii mandatului președintelui în exercițiu; încetarea actelor de violență exercitate de către guvern asupra civililor și retragerea unităților militare din orașe; acordarea de compensații materiale pentru cei care au avut de suferit de pe urma acțiunilor guvernului, dar și eliberarea civililor care nu au participat la violențe; dar și începerea discuțiilor între președinte și forțele de opoziție siriene pentru ajungerea la o soluție de pace.[3] Ca urmare a intervenției Ligii Arabe, la 2 noiembrie 2011, guvernul sirian își asumă majoritatea clauzelor pretinse, încetarea reprimării manifestațiilor pașnice prin intervenția violentă a armatei, retragerea tancurilor din orașe, eliberarea prizonierilor politici, precum și începerea unui dialog cu opoziția, tuturor acestor măsuri adugându-se supravegherea de către monitorii ai Ligii Arabe.

Totuși, în nu mai puțin de o săptămână, la 6 noiembrie 2011, o primă încălcare a angajamentului luat de către Bashar Al-Assad, a constat în uciderea a 23 de manifestanți. În acest context, la data de 12/13 noiembrie, opoziția siriană aprecia că începând cu data de 2 noiembrie au fost uciși aproximativ 300 de manifestanți de către guvern. Prin urmare, la 16 noiembrie, întrucât guvernul nu a pus în aplicare planul de menținere a păcii, Liga Arabă a suspendat Siria din organizație, aplicând totodată sancțiuni economice. Mai mult chiar, cu excepția Irakului și a Libanului, statele arabe au blocat activele și au impus restricții de circulație oficialilor guvernului. Siria nu mai putea solicita bani arabi pentru proiectele de dezvoltare, iar băncii centrale i-au fost restricționate drepturile de tranzacționare.[4]

La 19 decembrie 2011, Liga Arabă și Siria hotărâsc un nou plan de pace ce presupunea retragerea armatei și a forțelor rebelilor de pe străzi, eliberarea prizonierilor politici și acceptarea de monitorii din partea organizației pe teritoriul sirian, alături de începerea negocierilor cu oponenții regimului. Astfel, în 26 decembrie deja primii 50 de monitorii ajungeau pe teritoriul Siriei. Totuși, în ciuda acestor eforturi, din nou guvernul de la Damasc nu își respectă promisiunile.

Având în vedere că situația nu se îmbunătățea, în 20-22 ianuarie 2012, Liga Arabă decide să își extindă mandatul privind Siria, care expirase cu câteva zile înainte, pe 19 ianuarie. Pe de altă parte, Arabia Saudită își retrage monitorii și solicită Rusiei, Chinei, statelor europene, SUA și altor țări arabe să pună presiune prin orice mijloace pentru ca Siria să accepte planul de încetare a ostilităților. La 23/24 ianuarie, președintele Bashar Al-Assad refuză un nou plan pentru încetarea luptelor, astfel încât toate țările realizează că baia de sânge nu se va opri curând, iar monitorii ligii erau inutili. La 28 ianuarie 2012, organizația își încheie misiunea de monitorizare întrucât violențele au sporit. Prin urmare, Liga Arabă nu reușește să intervină cu succes în războiul civil din Siria și să pună capăt ostilităților. În anii ce vor urma, vor fi uciși zeci de mii de civili, iar câteva milioane de cetățeni vor fugi din calea războiului, refugiindu-se fie în țările arabe vecine, fie în Europa.

Totuși, dacă în urmă cu 11 ani nu se știa cum vor evolua lucrurile, astăzi președintele Bashar Al-Assad și-a consolidat puterea în Siria. Prin urmare, chiar dacă în decursul anilor a condus statul într-un mod brutal, prin uciderea a zeci de mii de civili și prin folosirea diferitelor arme chimice[5], Liga Arabă a hotărât în primăvara anului 2023, în cadrul summit-ului ținut la Cairo, reinvestirea Siriei în organizație, cu drepturi depline, idee avansată încă din 2021[6].

De asemenea, în cadrul întâlnirii regionale ținute anul acesta la Amman, unde s-au întâlnit trimiși din Arabia Saudită, Irak, Egipt și Siria, a fost discutată inițiativa iordaniană pentru readucerea Siriei în cadrul Ligii Arabe[7]. Această decizie este considerată începutul unei „cărți arabe” pentru soluționarea crizei din Siria[8]. Gestul a fost justificat de către statele membre prin reducerea proporțiilor conflictului sirian, dar și prin problemele cu care se confruntă Orientul Mijlociu în ultimii ani: drogurile produse în Siria și vândute în zona Golfului, refugiații numeroși, cutremurul din februarie, etc. Astfel, ei consideră că printr-o colaborare mai strânsă cu Siria, în cadrul organizației, pot găsi o soluționare arabă a problemei.

În contextul apropierei amintite, ministrul de externe al Arabiei Saudite a vizitat Damasc după mai bine de un deceniu, fiind, totodată, redeschise și ambasadele dintre cele două state. De asemenea, președintele Iranului a vizitat capitala Siriei, cele două țări încheind și un acord comercial privind schimburile de produse, inclusiv petrol[9]. Totuși, în ciuda inițiativei organizației, nu există un consens arab unanim privind raporturile cu Damasc. Un exemplu notabil în acest sens este Qatar, care continuă să susțină grupurile de opoziție ce luptă împotriva lui Bashar Al-Assad, nedorind o normalizare a relațiilor cu Siria. Pe de altă parte, Iordania a permis Siriei să aibă un ambasador la Amman, în timp ce și-a menținut deschisă ambasada din Damasc[10].

Decizia reprimirii Siriei în Liga Arabă presupune și un angajament privind dialogul continuu între cele două părți în scopul soluționării definitive a crizelor umanitare, de securitate și politice care au afectat regiunea din cauza conflictului (refugiați, comerțul cu droguri și terorismul [11], în acord cu *Rezoluția 2254 din 18 decembrie 2015* a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite.

Iordania este în mod special interesată de reluarea legăturilor comerciale cu Siria, care ar fi doar un prim pas către negocierile politice. În acest sens, regele Abdullah II a afirmat, într-un interviu pentru postul de televiziune CNN, că regimul lui Bashar Al-Assad va mai rezista încă foarte mult timp. Printre resursele cunoscute în mod special în Siria de Amman se află apa potabilă, în schimbul căreia statul iordanian este pregătit să ofere electricitate și materiale pentru reconstrucție. Totodată, liderul iordanian a afirmat că implicarea activă a țării sale în criza umanitară din Siria a costat mai mult de 13 miliarde de dolari.[12]

În concluzie, Liga Arabă este o alianță interguvernamentală în care fiecare stat acționează potrivit propriilor interese. Chiar dacă se încearcă soluționarea diverselor probleme împreună, prin propriile mijloace și „printr-o cale arabă”, mai este mult până ca statele să acționeze unitar. Drept dovadă poate fi observată atitudinea unor state precum Qatar, Kuwait sau Maroc în privința reintegrării Siriei în alianță[13], ca o contrapondere la încercarea de normalizare a relațiilor propusă de Egipt, Iordania, Emiratele Arabe Unite, Oman și Bahrein [14].

Bibliografie:

I. Site-uri web:

[1] <https://www.britannica.com/topic/Arab-League>, accesat la data de 12.01.2024, ora 09:40.

[2] https://en.wikipedia.org/wiki/Arab_League#:~:text=In%202021%2C%20the%20Arab%20League,agreed%20to%20reinstate%20Syria's%20membership, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰. Egipt a fost suspendat din organizație între 1979-1989, iar Libia între februarie-august 2011.

[3]https://en.wikipedia.org/wiki/Arab_League_peace_plans_for_Syria, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[4]https://en.wikipedia.org/wiki/Arab_League_peace_plans_for_Syria, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[5]<https://www.wilsoncenter.org/blog-post/syria-and-arab-league#:~:text=Even%20in%20a%20region%20that,imposed%20sanctions%20on%20the%20regime>, accesat la 17.12.2023, ora 14⁰⁰.

[6]<https://www.middleeastmonitor.com/20230308-saudi-arabia-talks-underway-on-syrias-return-to-arab-league/>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[7]<https://www.aljazeera.com/news/2023/5/1/syria-agrees-to-curb-drug-trade-in-arab-ministers-meeting>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[8]<https://www.aljazeera.com/news/2023/5/7/arab-league-agrees-to-bring-syria-back-into-its-fold>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[9]<https://www.aljazeera.com/news/2023/5/7/arab-league-agrees-to-bring-syria-back-into-its-fold>, accesat la 17.12.2023, ora 14⁰⁰.

[10] <https://www.pbs.org/newshour/world/arab-league-votes-to-reinstate-syrias-membership-after-12-year-suspension>, accesat la 17.12.2023, ora 14⁰⁰.

[11]<https://apnews.com/article/syria-arab-league-cairo-saudi-arabia-qatar-7de1b30587560531dad1df4eb29f4ef3>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[12]<https://www.newarab.com/analysis/why-jordan-pushing-normalise-ties-syrias-assad>, accesat la 17.12.2023, ora 14⁰⁰.

[13] <https://www.aljazeera.com/news/2023/5/19/analysis-how-important-is-syrias-return-to-the-arab-league>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.

[14]<https://www.middleeastmonitor.com/20230308-saudi-arabia-talks-underway-on-syrias-return-to-arab-league/>, accesat la 01.01.2023, ora 16³⁰.